

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Alphonsi Madriliensis De Vera Deo Apte Inserviendi methodo Libellvs Avreus

Alfonso <de Madrid>

Coloniae, 1608

De propria cuiusque familia rectè administranda. Cap. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48891](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48891)

nobis tradendum est, in quibus Deo seruiamus, cum in singulis nostris affectionibus possit anima illi seruire, ut dictum est: cuius obsequia semper magna sunt, etiam si abiecta operemur, veluti comedere, & aliud quod corpori prouidemus.

CAPVT IX.

Quo pacto debeat quisque propriam gubernare familiam: qua in re vniuersi, potissimum tamen magnates, magnam debent habere curam, exemplo illius magni omnium familiarum domini summi Dei nostri.

Quartum quod sequitur, in quo is quæ res tangit, toto die occupari debet, est gubernatio propriæ familiæ. Quia de re cum aliquid decreuerim dicere, visum est inchoare à fundamento quodam, quo vniuersi prudentes, gubernatores ac rectores vsi sunt: quodque magnus ille vniuersæ creaturæ gubernator exemplo demonstrauit: nempe ut quisque in familia, dominio aut prouin-

Qui præest, præstat in spiritu lenitatis.

cia sibi subiecta conetur, etiam interdum repugnante natura, ijs quib⁹ præest amicabilem vultum præbere, verbaque dulcia, mixta tamen amabili grauitate, ne nimia familiaritas occasionem tribuat contemptui. Debet item aduertere qui alijs præest, vt, etiam si quosdam præ alijs diligat, idque verbis, & operibus ostēdat, non fiat id cum aliorum despectu, nec quisquam se sentiat contemni, aut vilipēdi, in eius societate: sed potius iudicent singuli se amari, ac benignè tractari. Sanè qui istud fecerit, etiā in parua familia abundè ei ministrabitur, & etiā in paucis terris magnus erit Dominus, & ex omnibus supremo Domino seruiet in rebus quæ statim subiiciētur. Debet itaq; quisque suæ familiæ dominus continuā & ex animo exactā adhibere diligentiam: vt nouerit quo pacto & quib⁹ in rebus sui occupātur, vtrū Dei ac domini nostri præcepta seruāt: potissimū vtrū sint nonnulli iurare assueti, aut sanctum eius nomen blasphemantes: vtrū sacrum audi-

Qui præest suorum, despiciat neminem.

*Qui præest de vi-
ta suorum
frequen-
ter inqui-
rat.*

andiant, peccata confiteantur, & ad
 sacram synaxim accedant. Vtque in
 vniuersum dicam, curare debent vt
 in ipsis plantent vitam quæ secundū
 Deum est: eradicando omnia vitia,
 nunc verbis, nunc moderata castiga-
 tione. Nam intemperata & iracunda
 castigatio plurimum mali adfert, et-
 iam ei qui castigatur, iuxta D. Pau-
 lum: imò & in eo qui ita castigat,
 fortassis est culpa proprii affectus,
 quā sit illa, quā in alio nititur corri-
 gere. Moderata ergo castigatio in o-
 mnibus seruāda est, siue ætate maio-
 res sint filij, aut famuli, siue paucorū
 annorū. Debēt præterea patres fami-
 lias dicere vniuersis qui suæ sunt fa-
 milia, ita vt omnino intelligāt ex a-
 nimo dici: vt certò sibi prædictū ha-
 beant, quòd si ipsis seruire cupiunt,
 nō modo sibi seruanda sunt quæ ipsi
 præcipiunt, sed longè magis ea quæ
 Deus præcipit. Neq; enim bonus ser-
 uus est, qui nō procurat, quantū in se
 est, honorem domini sui, ac omnia
 quæ illi adferre potest obsequia. In
 hoc autem longè plus temporis de-

Qui præ-
 est, suorum
 mores in-
 formare
 debet.

Col. 3.
 Ephe. 6.

Obsequiū
 diuinam
 humano
 prorsus
 obsequio
 in fami-
 lijs præ-
 poni de-
 bet.

L s bent

Illustriores personæ in quibus tēporis collocare debeant.

Potentioribus inquirēdum quomodo subditis iustitia administraretur.

Inuidos acriter puniēdos.

bent in sumere maioris status personæ, quæ multos habent subditos. Nā de legibus ac consuetudinibus disquirere debet, quæ sunt in terris suis, inducendo subditos verbis amicis, & quæ magis patrū sint, quàm dominorum, vt quæ bona sunt obseruent, non permittentes quæ mala sunt. Magnam quoque debent adhibere diligentiam, vt sciant quibus modis impotentiores tradentur: vt omnino intelligāt qui sub ipsis iustitiam administrant in terra, nihil magis in eis displicere dominis suis quàm si impotentiores quouis modo iniuria afficiant. Id autem secretissimè perscrutari deberent per bonos viros, qui in terris suis inueniuntur: quòd si interdum inueniant eos qui dominis aperiunt mala quæ in terris suis contingunt, ob id perperam ab alijs excipi, æquissimum esset vt acriter castigarētur qui illos malè excipiūt. Hæc omnia debent dicere suis, qui aliquam habent administrationem: præmonēdo, vt hæc præ oculis habeant, magis quia Dei honorem promouent,

mouent, quàm ob vllum proprium *Subditi*
 commodum, vel honorem. Subditi *superioris*
 quoque hæc intelligentes prouoca- *diligentia*
 rentur vt Deum ex animo amarent, *et equi-*
 ipsique feruissent tanquam Domini *tate no-*
 suorum dominorum: cuius respectu *rint suis*
 apud suos dominos maiori essent in *superiori-*
 pretio, meliusque tractarētur. Super *bis in o-*
 omnia curare debent domini, vt tē- *mibus*
 pla quæ in sua sunt ditione munda *esse Dei*
 admodum sint, ac reparata ornāmē- *propositū*
 tis, calicibus, & corporalibus suffi- *honorena-*
 ciētibus. Quòd si hæc vsquam desint, *cultus di-*
 amicabiliter & secretò sacerdotes *uinis in-*
 super his monere debent. Quanquā *primis ca-*
 enim id magis sit episcoporum, illi *ramis*
 tamen gauderent, si ab alijs in hoc
 inuarentur: tantoque ampliùs Do-
 minus Deus temporales dominos si-
 bi gratos haberet, qui etiam horum
 curam haberent, quantò minùs ex
 officio id ad ipsos pertinet quicquid
 sit ad honorem Domini sui, ob do-
 minium quod ipsi ab illa maiestate
 acceperunt. Hæc aliaque multa quæ
 occurrent magna sunt opera, &
 seruitia, quibus magnates occu-

*Bonum e-
xēplum,
quantum
proximo
profit.*

*Domini
in suos
subditos
quales es-
se debent.*

pari deberent, & quibus Domino Deo nostro magna præstantur obsequia: alijque magnates eorum talia exemplo peragentium ad idem prouocarentur: ita ut vniuersa terra sanctificaretur, ipsisque plurimum accresceret meriti ex omnibus quæ & hi & illi optauerunt. Aduertere debent magnates quod magnus ille suus & omnium Dominus pauper effici voluit, magnisque subijci laboribus, ut homines obtinere possent magnas coeli diuitias. Sunt autem in causa ut hæc suis subditis depereant, si ipsos ut tyranni pertractent: si permittant ut ab administratibus iustitiæ tyrannicè fatigentur, cum ad hoc designati sint subditi subditorum Domini, ut pro ipsis mortem oppetant, si necesse fuerit, quemadmodum fecit supremus dominus pro ipsis & pro omnibus. O vitam illustrem illius magnatis, qui aduertens se habere subditos suos à manu magni illius vniuersorum regis, & quod illis dominatur, potius ut eos conseruet in omni bono, & virtute, quam ut ab illis vectigalia, & serui-

seruitia accipiat: præterea confide-
rans, quod Deus pretioso suo san-
guine illos ab infernali tyranno li-
berauit, vt ex illis efficiat filios, ma-
gnosque in cœlo Dominos, postquā
in terra patienter sustinuerint sub-
iectionem, qua ei subijciuntur, tra-
ctat illos tanquam fratres sibi æqua-
les, prout erimus vbi vitam hanc bre-
uem reliquerimus: & tanquam per-
sonas tam sublimi dominio deputa-
tas. Porro quo pacto tractari de-
beant, & supra dictum est, & lex fra-
terna id exprimit. E diuerso autem
nescio quam prætexere possit vir
nobili profapia progenitus excusa-
tionem, qui vt sua vana ac praua ex-
pleat mundana desideria, nihili fa-
cit, etiam si quæcunq; prædicta sunt
peragere negligat cum suis subditis:
Imò non solum ea omittit, sed
praua sua vita potius illis occasio
est maioris perditionis. Quod; peius
est, vt totum se apertius dedat suis
vitiosis insanijs, innumeris illos
grauat vectigalibus. Profectò vita
huiusmodi, viri illustris mors po-

*Subditi
quomodo
debeant à
suis domi-
nis tractari.*

*Nobiles
& poten-
tes domi-
ni quam
præposse-
rè subdi-
tos suos
regant.*

*Nobilium
suo domi-
nio abu-
tentium
grauissi-
ma mul-
ta.*

tius dicenda est, quàm vita, cum ani-
mam suam turpibus corporis delitijs
captiuam habeat, mortuam, & innume-
ris sordibus vulneratam: cum etiam
ad illum consequatur, ut ubi ad bre-
ue tempus delitijs citò transeunti-
bus se oblectauerit, dominio quod
in terra habuit, priuandus sit: simili-
ter & hereditate magni illius coele-
stis domini, quod obtinebunt ipsius
subditi: dum ipse efficietur perpe-
tuum demoniorum mancipium, ubi
omnia ad viuum ab eo exigentur.
Sanè æquissimum est, ut is perpetuò
fiat huiusmodi tyranno cum dolore
subditus, qui cum magnum accepisset
dominium, quo & se, & alios ex-
altaret, illo usus est contra eius qui
tradiderat præceptum & voluntatē.

CAPVT X.

*Quod in bonis cogitationibus magna
sint opes, in malis autē grande malū.*

Quintum quod nobis consideran-
dum est, in quo in vitæ nostræ
processu occupari debemus, est, ut
animum recolligamus, & immo-
remur